

մագլա, վէ Ամէրիգա տախի սօն պուհրանը մայրին վէ իֆլաւարըն պիւթիւն Ամէ-րիգանա հասը իթիթիկի զարալարը Էօրթ-մէքէ մէշուլ տըրլար: Պունտան պաշգա-Բանամա պողազը աշըլմատըզնա լամէրիգա նըն՝ ճաօքնիս իլէ հարպ իթմէսի սէ, մէն-Ֆաաթլարընա մուվաֆըզ տէյիլ տիր: Պու-նունլա պէրապէր բօլիթիգա միւլահաղաթ վէ հիւապաթը՝ ինսանի ֆիթըրին միւլահա-զալարը վէ հիւապաթը կիպի օլմայըպ, մէմուլին դայրի պիր վազըա՝ հէր շէյի ալթիւսթ իտէպիլի: Իմսի, Ամէրիգա տօնանմանընըն թէշէպպիւս իթիթիկի սէյ-հաւաթըն տէվամ իտէճէկի իւշ պ միւտ-տէթ՝ պիլճիւմէ էրպապը բօլիթիգանըն էնդարը մէրազընը տալէթ վէ ճէլպ իտէ-ճէք տիր:

ՎԱԹԻԳԱՆ

Վաթիգանըն ումուրը խարիճիէ նազը-րը Գարախալ Մէրի տէլ Վալ՝ էքքեաթը ճէտտէի բուհանիէ սահպլէրինին մէյի-հաթընա գարըը իւլումը մուգատտէթէյի հիւայէ իթմէք իւզըն, Բաբա հազըթլէրի թարաֆընտան պէյն էլ միլէլ պիր ճէմիյէ-թի միսիսուսէ թէշէթիլ թասալվուր օլուն-մազտուս պուլունտըղընը պէհան իյլէմիշ տիր: Պու ճէմիյէթի խտթէյէ մէմուր օ-լանազ գարախալար հէյնէթի՝ գարախալ Բամաղլանըն թահթը բիհասէթիտտէ պու-լունանազ տըր: Բաբալարըն պիր թարի-խինի եազմըլ օլան Բրօֆէստէօր Մ. Բաս-թէօր՝ ճէմիյէթին քիթապէթիլի իյֆա ի-տէճէք տիր:

ԱՎԱԹԻԳԱ ԽԱԲԵՐԱԹՈՐԸՆԸ

Ն Ո Ւ Թ Գ Ը

Իմք. Ֆրանսուա-Ժօզէֆ ճուճա իրթէ-սի կիւնիւ Տէլէկասիօն մէճիլպէրինի հու-ղուրընա գապուլ խոլպ, պուլարըն ըն-իլպէրի՝ թարաֆընտան իրաւ օլունտն նուճըլարա աթիթէթի ճէվապը վէրմիշ տիր:

«Քէսպը աֆիլէթ իթմէքիլիմ միւնա-սիպէթիլէ իզհար իթիթիկինիզ մահաղի-յէթ վէ ուպուտիլէթ՝ ֆէվզէլատէ մէմ-նունիլէթի մուճիպ օլուն: Թէշէքիւ-րաթը սամիմանէմի գապուլ իտին: Մէմ-նունէն պէհան իտէրիմ քի, Տէլէկասիօն-լարըն սօն իթիթիլաթնտան պէրի, տէվլէ-թիթիլըն միւնասէպաթը խարիճիէսի ֆէվ-զէլատէ մէմունիլէթպախշ տըր: Ահվալը պէյն էլ տիւէլէճէ պազը միւլգիլաթըն թէվիլիյէսի, մէմուն, օլունանազ սուրէթ-տէ տէլամ իթմէքտէ տիր: Ումուճ տէվ-լէթլէր, միւսալէհայը ումուլիլէյի տահա ղիհատէ թէվմին իթմէք մագսէտիլէ կէկ-տիկէրիլէ հիւսնի միւնասէպաթը բէյտա իթմէք իւզըն զայրէթլէրինի արթըրմըլար տըր: Բօլիթիգա մէպտէլէրիմիլտէ սապիթ օլարազ վէ հէր՝ տէվլէթ իլէ միւնասէպա-թը տօսթանէմիլէ իթիթիլատ իտէրէք, միւ-սալէհայը խալէլտէն մուհաֆազայա չալը-չանաղըզ քի, մէմլէքէթիլիլըն էհպիլի թէվմինէն ֆէյզ ու թէրազըլ պուլսուն: Հարպիէ նէզարէթիթիլ, օլունունըն վէ տօ-նանմանըն հէր հալտէ միւնթաճ օլունու-լարը լէվազիլիլէ իթիթիլաթ իթմիլէր տիր, վէ ասքըրի ֆէվզէլատէ գրէտի թալէպի տէ դալիպա էքսիլէճէք տիր: Սիգին տէ, սիգէ թազտիմ օլունանազ գանուն լաի-հալարընը թէտգիք վէ թէրթիլիլէն ֆէ-տաքեարանէ չալըչանաղընըզ էմին օլա-րազ, մուվաֆֆազընիլէ թէմէնի վէ պէհանը ընամը խօշամէտի իյլէրիմ:»

ՊԱՆԳ ԷՄԲԵՐԻՈՒՄ 0ԹՕՄԱՆԸՆ ՎԷ ԲՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ ՊԱՆԳԱՄԻՆԸՆ Գալաթի, Իսթանպուլ վէ Պէյօղլու իտարէխանէլէրի՝ մահը հալի էֆընճինին 25ինճի չարէն-պիս վէ 1908 սէնէսի էֆընճի Յուն-վարընը 1ինճի չարէնպիս կիւնէրի գա-բալը գալանադար տըր:

Կ-ԲԱԹԻԳԻԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Ս. Յակոբ խաթախանէսի Հոգաբար-ճութիւնը հէյնէթի միւնթէրէմէսի թարա-ֆընտան կիւնտէրիլի տիր:

ԱԶԳ. — Յաւաղիկայ Շաբաթ, 15 Դեկ-տեմբեր, Անկեւանոցիս Երկնաւոր Պաշտ-պան ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ ՄԾԵՆԱՅ Հայրապետի տօնն ըլլալով, Մատրանս մէջ Սըբոյն Յի-շատակը պիտի կատարուի, և հետեւեալ օրը, Կիւրակէ, Ժամը 4 1[2] ին, Ամեն Գեորգի. Հոգեւոր Տէրն մեր Պօղոս Պետ-րոս ԺԲ. Կաթողիկոս-Պատրիարք Տանն Երիկիոյ՝ հանդիսաւոր Պատարագ պիտի մատուցանէ Անկեւանոցիս Մատրան մէջ, ի հանդիստ հոգեւոր ննջեցիկ Բարեբարաց, և յաւարտ Պատարագին, Նորին Երանու-թիւնը պիտի այցելէ Անկեւանոցի սրահ-ներն, ի միթարութիւն պատասպանոց: Բարեբարաց միշտապէս յարգող աղքա-տասէր Հաւատացեալներէ կը ինդըրուի, որ հաճին իրենց ներկայութեամբ մասնակցիլ ի ջերմեանդութիւն հոգեւոր հանդիսի, և միթարել զպատասպանաւ ընդ յար-կաւ Անկեւանոցիս:

Բանկալթի, 11 Դեկտ. 1907

Հոգաբարձութիւն

Ս. ՅԱԿՈԲ ՍԱՆԿԵԼԱՆՈՅԻ

Մանօք. — Մասնաւոր հրաւիրադիր չընդունողներէ կը խնդրուի ներկայս իբր ալն նկատել:

Ն. Կէլէն ճուճա իրթէսի կիւնիւ Պէյօղ-լունտա Անարատ Յղութիւն թարիգաթը մանաթըրընտա քեային մատուտա, իւշ-նէֆէր հէյնի մայրապետին Ուխտարը ին-րա իտիլմիշ տիր: — Գուտտաք չէրիֆի Մալաթիա Մէրխաստը Արս. Միքայէլ Եպիսկ. Պաշտօնական թագաւոր իթմիշ, վէ Արս. Սահակ Արքեպս. Հանեան, Արս. Մատթէս Եպիսկ. Սիպիան, ԳԳ. Սա. հակ Թ. Մ. Վ. Զիգմէնեան, Յովհաննէս Մ. Վ. Թաւադիս, Հ. Գաբրիէլ Մ. Վ. Մէնէվիլեան, Հ. Յուսէփ Մ. Վ. Մէն-րապեան վէ ԳԳ. Ռաֆայէլ Վ. Էքմէք-ճեան, Հ. Վարդան Վ. Մատիկեան, Հ. Ծանյի Վ. Տայեցի վէ Յակոբ Վ. Մաղար-եան, պազը միւլգիլէր գատընլար իլէ գըզլար, Ան. Յղութիւն մէքթէպի վէ Ու-բանոց չալիլտանը հազըր պուլունմըլար տըր:

Ուխտ րէսմի, զայնթ միւլգիլի պիր սուրէթտէ ինրա իտիլմիշ տիր:

Իշպու ընամը ալիսի պիր ինրա, թարի-գաթա պիլ ֆիլի տալիլ օլունլարըն իթի-սի Հալէպ Էրմէնի-գաթթիլէ հալիլիլտէն Լէօնօր Էյուպ վէ Էրնէսթին Ասիուն ի-սիմլէրինտէ օլունպ, իւլիւնճիւսի Թօգատ-լը՝ Հանրիէթ Հալէպեան իսմիլտէ տիր:

Ալիսի բուհանիլտէն սօնրա սալօնա չը-գըլարազ, պիր միւնտէթ արամ իտիլմիշ վէ հուզգուրա իքըրմար օլունմըլ տըր:

Ն. Բազար կիւնիւ տախի մէքթիւր մա-տուտա Շէֆազաթ Գաալնլարը ճէմիյէ-թի խարիլէսինին էօլմիշ օլան ազալարը-նըն իսթիլաթը բուճը վէ հաեաթտա օ-լունլարըն նիլէթի խարիլէսին իլին, Գեորգ Սահակ Թ. Մ. Վ. Զիգմէնեան Գուտտա-սը չէրիֆ թագաւոր իլէմիշ վէ պատէհու-րանէթ տուտա օգունմըլ տըր: Մէք-թիւր ալիսի բուհանիլտէ ճէմիյէթին ընէսէ մուալիլի Տիկին Տիբուհի Հանըմեան, Այ-րի Տիկին Սըբուհի Ա. Ազարեան, Այրի Տիկին Պետրոս Գուլունեան, Տիկին Ա. Հէքիմեան, Տիկին Էլիզ. Թաղաթեան վէ Այրի Տիկին Թօթուգեան թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան վէքիլի հազըր պու-լունմըլար տըր:

Պու. սէնէ, ճէմիյէթի տախիլ օլան գա-տընլարտան էքսէրիլիլտէ զայպուպէթի թէվաթիլէ կէօրիւմիշ տիր:

Ալիսի բուհանիլտէն սօնրա սալօնա չը-գըլմըլ, վէ ճէմիլէթին մուալիլպի վէ

ալիլիլ իւզէրիլտէ պիր միւնտէթ կէօրիւ-չիւմիւշ տիր:

Ն. Բազար կիւնիւ Բանկալթիլտէ Վիւ-էննա Միթիթարեանլարընը Անարատ Յղու-թիւն քիլիլտէսինին էքվմը մախտաք օլ-մազ միւնասիպէթիլէ, սապաշլայըն Գեորգ Հ. Գաբրիէլ Մ. Վ. Մէնէվիլեան թարա-ֆընտան մուլանիլտէ սուրէթտէ Զայնա-ւոր Պատարագ թագաւոր իտիլմիշ տիր: Իշպու ալիսի բուհանիլտէ Գեորգ Գեորգ. Թէրգիպաեան իլէ Վիլէննա Միթ-թարեան թարիգաթը ընէսալիլտէ վէ ալամ միւնանլաւ խալիլ միւլգիլէր գէվաթ վէ բէք չօք էհալի հազըր պուլունմըլար տըր:

Ազալմ տախի մէքթիւր քիլիլտէ Ժա-մեքուլթիւն ինրա, պատէհու Մեծ-Ժողո-վրդապետ Գեորգ Հ. Գրիգորիս Մ. Վ. Գալմէքեարեան թարաֆընտան միւլգալի պիր քարոզ իրատ, վէ Թափօր զինէթիլ-տէն սօնրա, Վիլէննա մէքթէպի միւտիլի Գեորգ Հ. Գեորգ Վ. Փանչիկեանըն ընէս-սէթի թահթընտա վէ պազը Վիլէննա Մը-լիթիթարեան րահպլէրիլէ մէքթէպ չալիլ-տանը թարաֆընտան՝ օրկանօնըն ընէֆա-գաթըլա 4 սէլիլ թէվանիլթ իլէ Օրս-նութիւն տուտա օգունմըլ, վէ իշպու զինէթիլ ընէսալիլտէ իտէն Գեորգ Հ. Նիլիշ Թ. Մ. Վ. Գաթթեանեան թարաֆընտան Օրհնութիւն վէրիլմիշ տիր:

Պու զինէթ էքսանլտա, Դաստա, ԳԳ. Նիկողայոս Թ. Մ. Վ. Պազեան, Գրիգոր Մ. Վ. Ազգեան, Յովսէփ Վ. Զամեան, Կարապետ Վ. Պատուստեան, Վիլէննա Միթիթարեան թարիգաթը ընէս-պիլտէ, վէ Դասըն խարիճիլտէ Էրմէնի-գաթթիլ վէ Էրմէնի միւլգիլէրանը, էք-ճիւմէ Գալաթաւա Ս. Լուսաւորիլ Էթ-մէնի քիլիլտէ ինամալալութիւն ազալա-րը, բէք չօք էքմէք վէ գատըն էհալի, Անարատ Յղութիւն րահպլէրիլէ մէք-թէպլէրի չալիլտանը հազըր պուլունմըլ-լար տըր:

Քիլիլտէ, սապահի կիւնի, կիւլէճէ տօնանմըլ վէ քեաթթիլի հալիլտէլիլ վէ մուլարըն եազըլմըլ տըր:

Թէվանիլթի սուրէթը ինրասըն կէլիլտէ, իլք տէֆա օլարազ ինրա օլու-նան 4 սէլիլ (Քաւաճայն) Օրհնութիւն տուտա, օլունուգա մուլնիլազմէն ինրա իտիլմիշ, վէ իլք տէֆա ինրա օլունմըլ օլմալունըն վէ օրկանօնըն վէ օգունմըլա-րըն ալիլտէլիլտէ ինսալ իտէն իմթիլա-նա հէնուզ բէք ալըլմըլմըլ պուլունմա-սընա րազմէն, Էրնէ մէմունիլէթպախշ օլմուշ, վէ իշպու մուվաֆֆազըլիլթիլ ի-լէրուտէ տահա ղիհատէ միւլգիլիլթ ինրալ իտէճէկի թալիլ վէ մէմուլ պու-լունմըլ տըր:

Ն. Պու կիւն, Էֆընճի Ս. Մունու-ք Եօրթիւր օլունուլունտան, տիւն ազալմ, Կ-Բաթիլիլ իլէթպ, էք. հազըթլէրի թա-րաֆընտան, Արս. Միքայէլ Եպիսկ. Պա-շատալարըն իլէ Գեորգ. Յովսէփ Վ. Զամ-ճեան՝ Բաբա հազըթլէրիլտէ Տէրխաս-տէթ վէքիլ Մօնէնօր Թալիլ ճէնապ-լէրիլտէ կիտէրէք, ընամը թէպիլթի իյֆա իթմիլէր տիր:

Ն. Պիլէճիլտէ Կ-Բաթիլիլ վէքիլիլ-նէ թալիլ օլունան Գեորգ. Գրիգոր Մ. Վ. Ազգեան, տիւն, Ատիլ վէ Մէքալիլ նէ-զարէթիլտէ աղիլթ իտէրէք, Ատիլ նա-զըրը բաշա հազըթլէրիլտէ օլունտա պու-լունտըլունտան, Մէքալիլ միւտիլիլ պէյ էք. հազըթլէրիլտէ ղիհատէթ վէ պատէ-հու Զապլիլտէ նէզարէթիլտէ աղիլթիլ նա-զըրը բաշա հազըթլէրիլտէ ղիհատէթ իլէ-միշ տիր:

Միւմալիլտէ, Սիլվա վիլալթիլ տալիլ-լիլտէ իյֆա հիւսնի իսթմիլթ իլէմիշ օլ-մալլէ, վալիլ վիլալթիլ հազըթլէրիլ թա-րաֆընտան քէնիլ հազըրընտա հիւսնի չա-հատէթի միւլգիլիլ օլարազ, Ատիլ վէ Զապլիլտէ նազըրլարը բաշալար հազարա-թընա խիթապէն վէրիլմիշ օլան թալիլթ-նամէլէրիլ թազտիլ իլէմիշ, վէ մազալար հիւսնի գապուլ օլունմըլ տըր:

Միւմալիլտէ պիր գալ կիւնէ գատար մահլիլ մէմուլիլտէ կիտէճէկի խալիլ-ալընմըլ տըր:

Ն. Գատըն օլ Միթիթարեան մէքթէ-պիլտէ տէրալէրիլ իքմալ իտէն ՊԳ. Ա. հարա Ս. Տաթարեան, Պետրոս Էսմալ-լուն վէ վահրամ Դարպասեան նամ կէն-լէր, մէքթէպիլ իտարէսի թարաֆընտան միւլգալիլ կէօրիւլալ քիլիլ ճիւլէթիլ, պու-կիւն Վէնիլտէ կէօնտէրիլտէ վէքիլ տիր: Պունլար՝ Մուրատ-Ռաֆայէլեան մէքթի-պիլտէ իքմալ իլունմ իլէքիլտէն սօն-րա, պիրիլտէսի՝ սէնիլտէ նէֆիթէյէ, ի-քիլտէսի՝ միւնէնտիլիլտէ վէ իւլիւնմը-սիլ՝ թէվապէթիլ տէվամ իթմէք իւզըլ իւլթօրանըն միւլթիլթ տար իւլ ֆիլուն-լարընա զօնուլաճալար տըր:

Ն. Վէնէտիլ Միթիթարեան թարիլա-թընըն էն միւնթէրէլ ազալունտան Գու-տըն օլ Միթիթարեան մէքթէպի միւտիլի սապլէք վէ Վէնէտիլտէ Մուրատ-Ռաֆա-յէլեան մէքթէպի միւտիլի լաւըզըր Գեորգ Հ. Յովհաննէս Մ. Վ. Թորոսեանըն մէն-լէք բուհանիլթիլ տուտալիլտէ 25ինճի սէնէսի օլմալ միւնասիպէթիլ պու հաթ-թա Գատըն օլ մէքթէպիլտէ միւմալիլտէ կիւմիշ Յորեւեան զինէթիլ ինրա իտիլ-մէքտէ տիր:

Ն. Զուճա իրթէսի վէ բազար իրթէսի կիւնէրի Էրմէնի քաթիլիլ իլէթպ. Օր-մանեան էք. հազըթլէրիլ Մապէնը Հիւ-մանեան աղիլթիլ իլէմիշ տիր:

ՄՈՒՍ. ԹԱՉՁԻ ՃԷՆԱՊԼԵՐԻՆԻ

ՊԻՐԻՍԷԼՏԷ ԲԱՐԱ ՎԷՔԵԱԼԵԹԻՆԷ

Թ Ա Յ Ե Ի Ն Ի

Բամատան ալընան խուսուսի պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ, Բաբա հազըթլէրիլտէ Տէրխաստէթ վէքիլ Մօնս. Թալիլ ճէ-նապլէրի՝ Պիրիլտէ Բաբա վէքեալէթիլտէ թալիլ օլունմըլ տըր:

Իշպու հապէր՝ միւլարիլտէ հազըր-տա Բաբա հազըթլէրիլտէ թէվէճէկիլ-լէրիլտէ վէ էմիլիլթիլտէ տէլիլ օլմալլէ պէրապէր, Տէրխաստէթ Բաբա վէքեա-լէթիլտէ մէնսուլ օլան ումուճ Գաթթիլ-լէր, հաթթա թէվմիլ Շարք Գաթթիլ-լէրի իլին պաիթ քէտէր ու թէվսիլթ տիր: Մօնս. Թալիլ ճէնապլէրի, շէրիլմիլտէ, նիսպէթիլ բէք աղ վազըլթ զալմըլ օլմա-լարըլա պէրապէր, նէզաքէթիլ, ասպլէթի վէ հիսիսիաթը բէտէրանէթիլտէ, քէնտիլտէ թանրեանլարըն հիւմէթ վէ իսպիլիլտէ զապանմըլ տըր: Պիրիլտէ Էրմէնի-գա-թթիլտէ ճէմաթըլմըլ հազըրընտա հէր ֆըր-սաթտա ասալը մուհապլէթ վէ թէվէճ-ճիւն կէօթիլթիլ օլմալլէ, հէր սընըլ է-հալիլթիլտէ սէվիլմիշ տիր: Պիրիլտէ ալէյ շէրիլմիլտէն մուլգալարաթընա թէվսիլթ, վէ ալիլ վազըլթ տա միւմուլիլթիլ ճէտի-տէպիլտէ մուվաֆֆազըլիլթիլ թէվմինի իտէրիլ:

ԳԱՍՏԵՆ ԵԱՆՎԸՆ ՊՐԱԳԱՆԼԱՐԸ

ՕՐԱՆՃԱՆ ՎԷ ՍՈՆ

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

Ճուճա իրթէսի կիւնիւ Մահմէթիլ ճի-նալթիլտէ ինրա օլունան իւլպու մուհաթ-մէտէ, ընէս պէյ էք. հազըթլէրիլտէ Էրմի-լազըրիլտէ, զապլթ քաթիլիլ Սիւլէման պէյ՝ սուրէթիլտէ աթիլտէ մուհաթըր գարալը օգունմըլ տըր:

«Քարաֆէյն իտատա վէ միւտաֆաա-լարը իսթիլաթ վէ էլպազը թահազըլիլ միւ-թալէա վէ թէտգիլ օլունտըլտան սօն-րա ինսպլ լէտէլ միւլգալէր, էպապալը մուհիլտէսին թաֆիլաթը զապլիլտէ վէ իլալունտա կէօթիլթիլտէ կիւնէլ, միւթ-թէվէթիլտէն ֆիլարտա պուլունտան ճէմալ իլէ մատամ Անալիլտէ 321 սէնէսի Մալի-սինին 22ինճի ճուճա իրթէսի կիւնէսի Հէյ-պիլիլտատա Հալմէթ պէյ սօզաղընտա

վազը ձեռնարկն թափել իսթիմարնտա պուլունան խանութէքի էշեայը սիկուրթա-յա վազ խտէքէք, սիկուրթա պետէլինտէն իսթիմարնտէ էմէլիլէ գաստէն իրազ իթ-աթէլէքի վէ պուլունարտան ձեռնարկն՝ Այ-ալն վիլայէթի թէրմանը իքէն, պիւա մէշգունիլէք մէվզըր մէմուրիլէթիլնի թէրք իլէ Մըրըրա ֆիրաթ իթաիլի, վէ երնէ միւթթէնէմէլէրտէն Բէթթօր Վիթալի վէ ֆի-րարի Մարգունը, Ապանօզ սօգաղընտա վազը 20 նումէրօլը խանէնին իթթիտա-լիստէքի Աղուսինին խանէսինտէն օտա իսթիմար վէ մէվատտը միւլթաթէն նազլ իլէ գաստէն իյգաը հարիգէ թէնտաթի իթաիլէքի հալտէ, էսպալը մանիա հա-լուլէթիլէ մատտէի հարիգի ֆիլիլէ չըգա-րամատաղլարը՝ շահիլտէրին շէնտաթը վէ գօմիսիօնը մախսուսըն մազպաթարը միւն-տէրիմաթը վէ սաիթ տէլայիլ վէ էմարաթ իլէ սապիթ օլտուղընտան, մէրգուսնըն օլ վէճէլէ միւնթիմիլէթիլնի, վէ տիկէր միւլթէնէմ Ֆիլիթ, Օննիկ Ֆէրա, Միքէ վէ Պօղոս էֆ.նին՝ Բարազ-գարուտա Գաթիմաննին խանէսինտէն գունուր իտէն հարիգի իյգա իթաիլէքի, վէ երնէ Ֆիլիթ իլէ Յակոբ վէ Արաթըն՝ Բանկաթիտէ Չա-լըր սօգաղընտա ժիրարըն էշեայըն եազ-մազ մազստիլէ իյգաը հարիգէ ճիւլէթ իյլէտիլէքի, վէ Նիգօլիլին՝ ընսիմէի Սա-վանըն Գալիօնըն-գունուղընտա քեային խանէսինին իրազընտա մէտիլի պու-լունտըրը վէ երնէ Ֆիլիթ, Լեւոն, Ֆաթ-մա Իգալ, Չապէլ, Մըլըր վէ Մանօլգօ-նըն՝ Հէյպէլի-ատտա վուգու պուլուն հա-րիգէ տալիլէքի օլտուղը, վէ Գրիգոր Ղազարոսեաննը՝ Աղաւնիլին խանէսինտէ վազը օլան հարիգէ թէնտաթի ֆիլիլնտէ միւլարտէքի պուլունտըրը, վէ Յօրիկ, Մանօլ վէ Չաֆիլիլին իշպու հարիգ ֆիլի-լէրնտէ իթիթաթլարը օլտուղը, վէ երնէ Չաֆիլի իլէ ֆիրարի Հալէթ Յօրիկ վէ Սազըլըր Գօթիլին՝ Մօտաա Մ. Օլի-վօնըն խանէլէրնտէ իյգա իտիլէն հարիգ ֆիլիլնտէ իթիթաթլարը պուլունտըրը թէ-հազգուգ իտէմէտիլինտէն, անլէրն տէ պէրաթէլէրնտէ՝ Մըլըր վէ Լեւոն հազգ-լարընտա էքսէրիլէթ վէ տիկիլէրն հազ-գընտա իթթիմազ իլէ գարար վէրիլտի»

Միւթթէնէմէլէրտէն հազըր պուլունան վէ պէրաթի իթմիլ օլանլար՝ միւթթէնէմ-լէր մէվզըրնտէն չըգարըլընտա տըր:

Միւնթիմիլէթիլնի գարար վէրիլմիլ օլան ձեռնար իլէ Անայիլին՝ միւնթիլտէն քիւրիկէ գօնուլմալարընա, վէ Բէթթօր Վի-թալի իլէ Մարգունը Յէր սէնէ միւնտէթ-լէ քիւրիկէ գօնուլմալարընա, վէ հալը ֆիրարտա պուլունանլարըն հաճ օլունան էմվալէրնտէն իտարէ իթաիլիլտէսին գա-րար վէրիլմիլ տըր:

Խ Ե Թ Ա

Գ Ե Օ Յ Ի Ի Բ Բ Ա Գ Ի Գ Ե

Կէնճ գըզ, քէնտիլնի կէթիլէրէն րա-հիպէ իլ պիլիլէքտէ ուզուն վէ օլտուգճա կէնիլ պիլ սօֆատան կէչտի Պունուն տէօլէմէ թալարը գըրմըզը օլուպ, իքի թարաֆընտա պուլունան մահպուս օտա-լարընտան պիլ թազըմը սաիթ, վէ տիկէր թազըմը մէրի իւլ խաթըր քիմսէլէր իլին օլտուղը հալտէ, պուլունարտա գալանլար պիլ իւնթէթ վէրիլէր իտի: Հէր օտանըն գարուսը իւզէրնտէ, տիլարընա ալըրը պիլ քիւլիւք բէնիլիլէքի պուլունամազտա իտի:

Կէնճ գըզ, րահիպէ իլ պիլիլէքտէ եիւ-րիւտիլէքի սըրաաա, թազըմ թազըմ գատըն մահպուլարա րասթ կէլտիլէք քի, պուլունարտան պազըմը շարգալը վէ տի-կէրիլէքի պաշ ալըր օլուպ, պիլ թարաֆ-

Թ Ե Վ Ճ Ի Հ Ա Թ

Գըրէնի միւթթալարընտընա՝ Գա-րահիարը Սահիպ միւթթալարընտընտան միւնթաթը Ռիլա բաշա, էտիլնէ վիլայէ-թիլնտէ Տիմէթօզա գայմազամ մուալլին-լիլնէ՝ Թըրնօլա գայմազամ մուալլինի Բանայօթ Հաճիլէլու էֆ., Թըրնօլա գայ-մազամ մուալլինիլինէ՝ Մէքթէպի Միւլ-քիլէր Շահանէ մէշգունլարընտան օլուպ, Մանասթըր վիլայէթիլնտէ իքմալը միւտ-տէթ իտէն Թօթիլի էֆ., Աքեա սան-ճազը տէֆթէրլանտէ մէմուրիլէթիլնէ՝ Գէօ-թահիա տէֆթէրլանտէ մէմուրը Մէնէմէլտ Ռիւշտի, Գէօթահիա տէֆթէրլանտէ մէ-մուրիլէթիլնէ՝ Էրթօղըրու տէֆթէրլանտէ մէմուրը Շէրիֆ, վէ Էրթօղըրու տէֆթէր-լանտէ մէմուրիլէթիլնէ՝ Արղընի տէֆթէր-լանտէ մէմուրը Սաաթէտտիլն էֆ.լէր թայ-էին. Այտըն վիլայէթի մէքթուպէսըր վէ-հի վէ Տաիլի Սաաթէթիլիլէքամ իտարիլի միւտիլի Շաքիլ էֆ.լէրէ ուլա էվլէլի ըիւթպէտի թէվէն. Տաաթը հազըթը Շէհրիբարի Շուրաի տէվլէթ Միւլէթի տաիլէտի աղաւընտան ձէլալ պէշ հազ-րէթիլէրնտէ մուրասա Օսմանի, Մալիէ գօ-միսիօնը աղաւընտան Սապիլ պէշ հազ-րէթիլէրնտէ Լիմնի Օսմանի, Շամ էլէթըրիլ չիլթէթի մէճիլտի իտարէ ըլիլի Մ. Ժա-գօպս վէ չիլթէթի մէքթի Մ. Ֆրանգօյա Չնի Մէճիլտի, Գասապա չըմէնտըֆէրի պիլիլնի տիլթէթօրը Ֆրանսա թէպաա-սընտան Մ. Անարէ Ասգալանա վէ իքի-ն-ճի տիլթէթօրը Մ. Լէօն Գալօնա Յիւնի. Օսմանի, Մուհաթպէի ումուլիլէի մալիէ հիսապաթը մէրքէլի չիւպէտի միւտիլ մուալլինի իպարիմ պէշ Յիւնի. Մէճի-տի նիշանլարը իսան պուլունտը տըր:

Տ Ա Ս Ի Լ Ի Ե

Բուսիա իմէրթօրը՝ կրանիլէն Գալէիա Ալէքսանդրապ պիլ երքէք էվ-լատ տիւնեայա կէլտիլին թարիլէն Չա-թը հաղըթիլ Բատիլահիլէ պիլտիլիլ օլ-տուղընտան, թարաֆը Շահանէտէն իմէ-րթօրը միւլարիլէյէ կազըլան ճէվապ-նամէ՝ Պապ Ալիտէն իտարիլնէ նէլարէթի-նէ կէօնտէրիլմիլ տըր:

— Բուսիա հիւլիլէթի թարաֆըն-տան Բիլարիի հազըթը Շէհրիբարի Օս-ման, Թէրթիլիլ իտարիլնէ իտարիլնտէ վէ մուալլինի Մէմուհէ պէլլէրէ Լիմնի Գուրօն տը Բուսիա, վէ Բիլարիի սանի Հիւնիլնէ էֆ. իլէ Թէրթիլիլ իտարիլնէ մուալլինի Ֆուսա պէլլէ Չնի Էթուլա տը

տան տիկէր թարաֆա նազլ իտիլմէքտէ իտիլէր, իլլէրնտէ «սալաթա սէրէթի» թէսթիլ օլունան հապսիսնէ տարապա-սընտան հէնուգ չըգարըլմը մէվզուլլար տաիլ վար իտի: Երնի կէթիլիլէրն մի-եանընտա պուլունան ուզուն պօլու վէ էմէր պիլ գատըն՝ հէր վազըմ պէլլէ մէվզուլլար սիւրիլլէրի կէօրմէն ալըրգ օլան էրքէք կարտիանլարտան պաշգա, գատըն կարտիանլարն տաիլ նազարը տիգզաթըն ճէլալ իթմիլ իտի: Սալարը-նա պազը պէնազ թէլլէր գարըմը օլան պու գատըն՝ ղաթիթ ճալիպ վէ հիւնէնա օլուպ, օթուգ զըրգ եալարընտա կէօ-րիլնիւտար: Հալ ու թալլընտա կէվ-չէլլէք օլմայը, անճազ էնճէսինն սօլ-կունլըրը՝ տաիլիլ տիլիլաթիլիլէն տէ-լալէթ իթմէքտէ իտի:

Պու գատըն, րահիպէն կէօթիլ-տիլիլէ գըզը կէօրտիլիլնտէ, կէօլլէրի պունուն կէօլլէրնէ աթիլ օլունտը, վէ եան պէ եան կէլտիլլէրնտէ, հէման գու-լաղընա տօղըրու էլիլէքէք,

— Իսթիլիլ, Մարի-Լուիլ մի տիլ, տէլի սօրտու:

Բուսիա, վէ Էալլէրն հազըթը Շէհ-րիբարիլնէ կիւլ պաշը ձէմիլ պէշ իլէ Բուսիաթ իմանէթի թէրնէմէ գալէմի միւտիլ մուալլինի ժազ էֆ.յէ Յիւնի. Գուրօն տը Բուսիա նիշանլարը վէրիլմիլ, վէ պուլունարն գապուլի խուսուսընա միւ-սաաաթի սէնիէ էրգան պուլունտը տըր:

— Էլլէրն թաազիլ վէ տէրտէսթիլն-տէ հիւնի խաթմէթիլի կէօրիլմիլ օլան ժանտարմա չալուլարընտան վէլի վէ Մուսթաֆա աղալարա 500էր, բօլի իլիա էֆ.յէ 400 վէ 45 նէֆէր ասաթիլի Շա-հանէյէ տէ 300էր ղշ. աթիլի սէնիէ թէվ-գիլ խուսուսընա իրաաթի սէնիէ չէրէֆա-տուր իլլէմիլ տըր:

— Սթրօվէնիլ Ռէզլ նամ մահէլլիլնտէ էլլէրն իլլէ վուգու պուլուն միւսաաթմէ-տէ թէլէթ օլան պիլ օն պաշը իլէ աթէ-րն ալիլլէրնտէ աթիլիլ սէնիէ վէրիլմէսի խուսուսը ֆէրման պուլունտը տըր:

— Պա իրաաթի սէնիէ Բուսիլի վիլա-եաթը Շահանէսինտէ էլլէրնտը թաազիլ վէ թէնգիլ իլին, 800էր մէվճուտը վէ 4 թապուրը, 3 ալալան միւրէքէպ պիլ լիվաի աթէրիլ թէլլէր օլունարազ, պուլունարն մէրքէլի Սէլանիք, Մանաս-թըր վէ Բալիլալ օլաճազ տըր: Ուսուլ վէ նիգամը տաիլիլնտէ թէգալիլաթի իճ-րա իտիլլէթէլէր ֆէվզէլաաթ մաշ թաի-սիս օլունամազ տըր: Իշպու իրաաթի սէ-նիէնիլ մէվզըր իճրայէ վազընա իպթի-տար իտիլմիլ տըր: Մէքէլիլ լիվա գօ-մանտանլըր՝ էրքեանը հարպիլէ միլիլ-վալարընտան Ղալիպ բաշաա ինալէ օ-լունտը տըր:

— Լօնտա Օսմանը սէֆիլի Սթէֆանիա-քի Միւլիլիլա բաշա, կէլլէն ճուս կիւ-նիւ Լօնտաա վէֆաթ իթմիլ տըր: Միւ-լարիլէյ, կէլլէրնտէ պիլ սիկարէթի ալ-մազ իլին էլիլտիլիլնտէ տիւլմիլ վէ ա-եաղընը ինճիլմիլ տըր: Իքի տէֆա ալլէ-եաթը ճէրապիլ իճրա իտիլմիլ վէ եէ-րիլնտէ գըմըլտանմամաթ աթպաթա թա-րաֆընտան թէնպիլ օլունտը իքէն, խի-լաթը թէնպիլ անաա գալգաթընտան, իքիլնի տէֆա տիւլմիլ, վէ պու տէֆա աղըրլալմը վէ վէֆաթը պունտան իլլէրի կէլմիլ տըր: Միւթթէվէթա՝ 1851տէն 1885 սէնէսինէ գատար Լօնտա սէֆաթէթիլն իյֆա իթմիլ օլան Գօսթիլնէն Միւլիլ-լիլա բաշանըն պէլլէք մախսուսը օլուպ, 1841տէ տօղմուլ, վէ 20 եալընտա իքէն, խաթմէթը տէվլէթը Ալիլէյ կիլիլ, թէտ-րիլնէ իլլէրիլմիլ, վէ 1861տէն 1880 սէ-նիսինէ գատար արտ արտա Լօնտա սէ-ֆաթէթիլնտէ Չնի վէ Լիմնի քեաթիլ վէ միւսթէլար օլմուլ տըր: 1881տէ էվլէլա Րօմաա օրթա, վէ սօնա պէլլէք էլ-չիլիլէ թալիլն օլունտը վէ 3 սէնէ սօն-

— Էվլէթ, տէլի ճէվապ վէրտի կէնճ գըզ, վէ ալի վազըթտա իգարը թէնճ-հիւպէ սարըլտը:

Բէնպէրի, մէգպուլլէյի գօլունտան եի-թէրէք, եէնի կէլլէրնտէ իլլէրի կէլլէրնտէ տէն էվլէլ, տիլթէթօրըն օտաա գարըն-սընտա պուլունան գայտ օտաաթըն սօզ-տու, վէ պիլ կիւն ապէմ իճրա իտիլէ-մէմիլ օլան գայտ մուալլէթի իքմալ օ-լունտընտան սօնա, տիլթէթօրըն օտա-սընա կիլտիլտի:

Տիլթէթօր, մէմուրիլլէթի իքթիլաաթն-ճա սէրթ թալլը, ֆազաթ էսաթն իտար-լան վէ պապա պիլ սաթմ օլուպ, օտա-սընտան պիլ քէօլէսինն, աեազտա, նա-զիլ վէ քիլար թաալիլլէյ, վէ սէրթ եիլթէլիլ քիմսէլլէրի պիլ միւլթէնտիլ գը-լաճազ պիլ թալլը ու նազարը հալիմանէ վէ մահգունանէ իլլէ տուրմուլ օլան գըզը հօգարտան աշաղը թէնճէսիլա վէ թէտ-գիլ իթիլ: Պաթիլա մէգպուլլէյի կէթիլ-միլ օլան րահիպէյ տէնէրէք,

— Խաթիլանէյէ պալիլն հալտէ կէ-թիլիլն պուլ մը տըր, տէլի սօրտու:

— Էվլէթ, մօսիլէ տիլթէթօր:

րա Տէրիսաաթէթէ ճէլպէ, Շուրաի տէվ-լէթէ ազա թալիլն գըլընտը, 1896տա Սիսամ պէլլիլինէ նաալ իտիլմիլ, 1900տէ Տէրիսաաթէթէ կէլլէրէք, երնէ Շուրաի տէվլէթէ ազա օլմուլ, վէ իւլ սէնէ սօն-րա, իիւթպէի վէզարէթիլէ Լօնտա սէ-ֆաթէթիլ էօնտէսինէ թէվէթի պուլունտը տըր:

Միւթթէվէթա՝ Լիմնի ըիւթպէտէն Օս-մանի վէ Մէճիլտի նիշանլարըն, մուրաս-աա իթթիլաթ նիշանըն, ալթուն վէ կիւ-միւլ իմթիլազ միտալեալարըն, Լիմնի ըիւթպէտէն Գուրօն տիլթալի վէ տիկէր էննէպի նիշանլարըն հալիլ իտի:

Միւթթէվէթանըն էվաթը օլմայալ, ճէ-սիմ սէրվէթ պաազմը տըր: Չէվէթի Մըրըրը միւթթէվէթա Սըր ձօն Անթօնիա-տէսին գըզը տըր:

Բազար կիւնիլ Բուս թարիլիլ էֆ. հաղըթիլլէրն թարաֆընտան միւթթէվէթա-նըն գէվէթիլնէ թաազիլլէթ թէլլէրաթը չէթիլմիլ տըր: — Նալը Տէրիսաաթէթէ նազլ օլունտալ օլունտաաթաղը մալիլա տէլիլ տըր:

— Գաթիլմօնի վալիլիլ նազըմ բաշա հաղըթիլլէրն թահիլ ըիւսաթէթիլնտէ միւթթէվէթիլ իթթիլլէրն Արազիլէ հէլէթ-թի մախսուսինէ, մահէլլի իտաթ, իլը-րիսթիլնտէ վէ Մուսէվի էնալիլնտէն ի-ճապ իտէն աղալար թալիլն օլունարազ, իլլէ պալլանտը տըր: Պու հէլէթէթ, Պազ-տաա իթիլթիլն էնալիլնտէն Անտոն Մաղաք էֆ. աղա թալիլն գըլընտը տըր:

— Գօսթիլնտէն օլունտընտան նամ րուճա ղազիլթա՝ Թիւրքիլապ սէնէտէ իքի միլ-եօն լիլալը չէթէր իտալ իտիլմէքտէ օլունտըն, վէ էվլէլնէ թէճըրապիլ իճ-րա իտիլթիլ վէճիլ, Թիւրքիլապա չէ-քէր իմալինէ եարար բանճար եէթիլլէպի-լէճէլիլն պէնտա իտէրէք, սէրմայետա-րանըն նազարը տիգզաթըն ճէլալ, վէ պիլ չիլթէթ ազալիլ, տալիլտէ չէթէր իմալիլն թալիլլէ իլլէմիլ տըր:

— Տէրիսաաթէթ թարմվայ չիլթէթի հիսաթարաթը՝ 1908 ալաֆ. Յունվարըն 20ըննէ չարէնպիլ կիւնիլ ազաթ իթթի-մաթ տալլէթ օլունտընտը տըր: Պու իթթի-մաթ, էգճիլմէ, Գալաթա իլլէ Պէլլօլու-արաթնտա, պիլ ինկիլիլ անօնիլ չիլթէթի թարաֆընտան իլլէտիլմէքտէ օլան թիւնէլ իմթիլազընը 100,000 իրա վէ եա օ րաա-տէլլէրտէ պիլ մէպլաղ մուգապիլնտէ սաթըն ալընտա, վէ մէքէլիլ իմթիլա-զըն՝ Թրամվայ չիլթէթի էօնտէսինէ կէլ-մէթի մատտէթի միւլազաթէր օլունամազ տըր:

— Իսթէն սէֆաթէթիլնտէսի մատուլն-տա, ճուս իրթէսի կիւնիլ, միւթթէվէթա իքիլնի գըալ Օսգարըն իթթիլաթը րու-հու իլլին ալիլն րուհանի իճրա իտիլմիլ

Տիլթէթօր.— (գըզա.) իգմիլնիլ: Գըզ.— Մարի-Լուիլ Շարվէ:

Տիլթէթօր, մէգպուլլէյի իսթիլնի վէ չէօթիլթիլն, սիճիլիլ նուֆուս տէֆթէրիլ-տէն չըգարըլմը վէ հապսիսնտէ տէֆթէ-րիլնէ կէլլէրիլմիլ օլան գայտա տաիլ եա-զընտանտէ գարընտաաթի բուսուլա իլլէ թալիլա իթիլաթէն սօնա,

— Գալ եալընտաաթը, տէլի իթթիլ-վապա տէվաթ իթիլ:

— Կէլլէթէ պըն եիլմիլ ալթընտա օն սէթիլ եալընտա օլամաղըմ:

— Սէնաթընը:

— Մուսիլի տէրի վէրիլմիլ:

— Ֆազաթ տահա բէք կէնճ օլունտը-նըզ հալտէ, նալը շալիլալէր պուլուն-եօրաթնուլ:

— Էվլէթ, բէք միւլաթիլլէ վէլլա-եէթ ուճուլ ֆիլաթիլ շալիլալէր պուլա-պիլիլաթնուլ:

— Տիլթէ օնուն իլլին պէլլէք մաղա-զալարտան իլլէթըլլէր իտիլթօրնուլ:

— Ահ, մօսիլէ, մօսիլէ, սիլլէ թէլլէթի իտէրիլ քի, պէն իլլէթըլլէք իթթիլաթ:

— Հալպուս քի իլլէթիլիլտէն, Պօն-

տիր, Իսվէն անփերի, պաշ թէրնէմանը վէ տիկեր մէմուրլար Իւնիֆորմա, քէզալէք Օրման, Մատեն վէ Ջիրաաթ նազըրը Սէլիմ Մէլիամէ բաշա, Շուրաի տէվլէթ ազասընտան Արաաթ բաշա, վէքել էֆ. վէ Ալէքանտր Մալրոյէնի պէյ, Տիվանը մուհապաթ ազասընտան ինտըրեան Գրիգոր էֆ., եսվէրանը Շահանէտէն Ֆէրիք Ուտա բաշա, վէ քեաֆէթի սէֆիրլէր մայիթլէրիյէ վէ Իւնիֆորմալարընը կիլինմիշ օլարաք հազըր պուլուհմըլար տըր, Ենվմը մէքըրաթ պիլիմէմէ սէֆարէթ Իսանէլէր, պայրազլարընը, պէրայը մաթէմ եարը տիւրէկէ գատար չէքմիշլէր տիր:

—Դոնիա օվասընըն սուլաթլըմասը, տէմիր եօլու խաթթընըն Պաղտատա եազալաշորըմասը վէ Հայտար-բաշատան Բէնտիյէ գատար պիր իքիմի խաթթ Ինչաաթ իլին Անաուրը տէմիր եօլը չիրքէթի սէրմայէսինին իքի միւլինէ իպլաղընա Մէն-լիսի վիւքլանա գարար վէրիմիշ, վէ իւպու գարար պա իրատէի սէնիէ թատիք պուլուհմըլ տըր:

Մէքըր չիրքէթ, հիսսէ սէնէտաթը չըգարմանարաք, սըքթ քէնտի սէրմայէսինին մէքըր ինչաաթ իլին սարֆ իտէնէք տիր:

—Մէտինէյէ սու կէթիմէք իլին եօլար ինչաաթ մաքսէտիյէ աշըլան իեանէնին միգատըր 13, 140 ղշ. ապլիղ օլմուշ տըր:

—Այտըն վէ Պրուսա վիլայէթլէրինտէ թուղանալարտան միւթէզարընը օլանլար իլին թօլանան իեանէնին միգատըր տա 678, 670 ղշ. օլմուշ տըր:

—Հինազ տէմիր եօլու իլին պիր Հինտ-լի իսլամըն 35, 000 լիրա իտա իթտիկինէ տար թիւրքէն զազէթալարըն նէշը իթտիկի հավաթիւ թէքըլ պիլիմիշ տիր:

—Սէնէի մալիէնին խիթամը եազըն օլուպ, Տէրիսատէթտէ պաղը էսնաֆ հէնուզ թէքըրէ արմալը, պաղըսըն տա սընթընտան նօգսան թէքըրէ վէրիմիշ օլտուղընտան, նիւայէթ Դեկտ. ին 15ին տէն սօնրա թէքըրէսիք եաթօտ սընթընտան նօգսան թէքըրէ վէրիմիշ էսնաֆա թէսատիֆ իտիլիկի թազարտէ, տարիւ միւթէթլէր վէ չալուլարըն մէսու թուլուհմալարըն հազընտա Շէհիւր էմանէթինտէն տէվաթի պէլէտիէ միւստիլիթլէրինէ թէպլիղաթ ինքա օլունմըլ տըր:

—Րօմ Օսմանլը սէֆիրի, պուրատան մանէլի մէմուրիյէթինէ էսնաթ աղիմէթինտէ, Ձէթիլէնէ ուղրաեարաք, Գարատաղ բընսինի գիեարէթ իլլէմիշ տիր:

—Րէթի միւտիլի ումուլիսի Մ. Րամպէր Բարիքէ կիթմիշ տիր:

—Աչար վէ սայիթէտէն տօլար ինաղի-

նէի Մալիէյէ պօրճու օլուպ տա միւտտէթի մուայէնէ զարֆընտա պօրճարընը թէնէտիյէ իտէնէքլէրտէն ֆաիք արաթըմմասը Պազայա թալիմաթընն հիւքմիւտէն պուլուհմըլ տըր, Պու հիւքմիւտէն իտիլին վէ իտիլմէյէն էմալալարընը միւլայէտէսի խիթամ պուլուհմըլ պօրճըլար հազընտա տաթի ինքաաթ Շուրաի տէվլէթէն զարարալաշորըմըլ, վէ մազպաթասը Մազամը Սատարէթէնա հիլէ թազաթի իտիլմիշ տիր:

—Շիրքէթի իսայիթէնին ելնի Իտարէ մէնլիսի աթուֆ. Ապուտ էֆ. հազընթէթլէրին թանթը ըրեաթէթինտէ օլարազաթիտէթի սուրէթլէ թէշըլ օլունմըլ տըր. Պիրիմի սընթ թիւննարտան վէ թիւնարէթ օտաաթ ազասընտան Շէֆիք պէյ, ինչաաթ իլին միւտիլի մուլիին Մէնէմէտ պէյ, Պապը Ալի մէմուրալարընտան Մուլիթար պէյ վէ Գուրմի չիրքէթինտէն թէօտօրիտիս էֆ.:

—Թարիլի խարիճինտէ գալմըլ օլան նուֆուսը մէքթիմէնին ճէգաի նազաթի գօրգուսըլա քէնտիլէրինի գայտ իթտիրմէք իլին միւրաճաաթ իթմէնէնէքլէրի թապի, հալաւ քի հիլ քիմսէնին թանթիլ խարիճինտէ գալմամասը մաթլուպ պուլուհմըլ ճիւլէթլէ, միւտտէթի մուսաֆիլթիլին իւլ ալ տահա թէնտիլի գօմիսիմը մախսուսընտան Մազամը Սատարէթէ պիլիթիլմիշ տիր:

—Պէյ վէ ֆէրաղ մուսմէլաթընըն վազթիլլէ ինքաաթ վէ չիքեայէթէ վէ ինաղիւնին զարարընը մուհիպ ահլալէ սէպէպիլ-եթ վէրիմէմէսի իլին, պէյ վէ ֆէրաղ գօմիսիմալարընը պէնէմէնալ հաթթատա իքի տէֆա ինքաաթ լազըմ կէլէնէկի ինապ իտէնէրէ պիլիթիլմիշ տիր:

—Կէլէն բազար իթմէսի կիւնիւ Սամսունտա Կաղիմանէ էսնիլտէթի իսկէլէյէ չըգարըմազտա օլան կազ թէնէքլէրի հէր նասըլա թուլուհմաաթ, իսկէլէ իւզըրինտէթի մէվճուտ տիկէր կազ թէնէքլէրինէ սիրայէթլէ, իսկէլէնին աթէլ ալմասը իւզըրինէ, իսկէլէտէթի 300 գատար կազ թէնէքլէրին հէման տէնիլէթ աթըլմասը սուրէթիլլէ վէ սարֆ օլունան զայրէթ մէմէրէսիլլէ, կէրէք կաղլար վէ կէրէք իսկէլէ գուրթալարընը տըր. վուգու պուլան զայնաթ ճիւլի տիր:

—Սամսունտա ֆուրթիլուհման տէվաթ իթմէքտէ օլտուղը վէ հալա զայնէթ սօղուք օլուպ, գար եաղմազտա իտուկի մանէլինտէն պիլիթիլմիշ տիր:

—Սօն հաթթա զարֆընտա չէհրիմիշտէ միւլիթլէթի խաթթալարտան 214 քիլի վէֆաթ իթմիշ տիր:

—Սօն ֆուրթիլուհմ էսնաալարտա վուգու պուլան տէնիլ զազալարընտա Թրապիլլէ իլլէ Րիզէտէ 60 քիլի վէ Գիրասունտա 15 քիլի պօղուլմըլ տըր:

—Էվլէլէի ազալալ լիմանըմըլ կէլմէքտէ օլան Տանիւպ նամ Ֆրանսըլ վաբօրը, Պէլիքիւշ էսնիլիլտէ քիլէն էիւքիւ պիր գալըլա չարըլպ պաթըլմըլ, ֆաթի իլինտէթի իքի թայֆաթ գուրթուլմըլ տըր:

—Րէկէլէ Կարօլ նամ Րուսմանիա վաբօրը, չըգան սալը կիւնիւ Բէօսթէնէնէ միւլթէվէնէնի Տէրիսատէթտէն հարէքէթ իթմիշ օլտուղը հալտէ, Գարատէնիլտէ չիտտէթլի ֆուրթիլուհմա թէնաաթիֆ իթմիշ վէ վազթընտան 8 սաաթ սօնրա Բէօսթէնէնէ վաալը օլմուշ տըր:

—Ձըգան բազար իթմէսի կիւնիւ Սամսունտան եօլա չըգմըլ օլան Ալպանի նամ Սուլան վաբօրը, ֆուրթիլուհմ սէպէպիլլէ միւլթիլաթլէ եօլունա տէվաթ իտէպիլմիշ, վէ ճուսա իթմէսի սապալը լիմանըմըլ վաալը օլապիլմիշ տիր:

—Գիրատսունտան իւար իտիլիկինէ նէգարէն, Գարատէնիլտէ հիւքմիլ իտէն չիտտէթլի ֆուրթիլուհման իթմէնէնէթլէրինտէ օլարազ, սէվալիլտէ պաղը սէֆինէ գազալարը վէ ինսան թէլէֆաթը վուգու պուլմըլ տըր:

—Ատա-բազարընա վէ ճիւլարընա խայլի գար եաղմըլ օլտուղընտան, չէհիլ իլլէքէլլէր արազընտա թիւնարէթ մուսապէրաթը վէ գիրաաթ ալիւաթը գաթթ օլունմըլ տըր:

—Անաուրը տէմիր եօլընտա Գարաթէօյտէն ինէօնիւնէ գատար մանէլ գար իլլէ գաթալը օլմասըլա, թրէնլէր իլլէյէմէտի-կինտէն, ճուսա կիւնիւ կէօնտէրիլլէն խուսի պիր լօգօմթիֆ եօլը աշմըլ տըր:

—Իքմիլլին եիւքսէք մանէլլէրինտէ տախի չըգան սալը կիւնիւ գար եաղմըլ տըր:

—Թրապիլլէտա ինաթէ նահիլէսինտէ 50 եալընտա պիր առէմ, սունմըլ օլաբազ պուլունմըլ տըր:

—Գալլօնը գուլուղընտա իգամէթ վէ թիւնլէ խանընտա տիւնիլլէք իտէն 22 եալարընտա Արտաշես Միսքէնալ բազար կիւնիւ լէվօլլէր իլլէ քէնտիլի թէլէֆ իթմիշ տիր, վալիլտէսիլլէ գըգալարընտալաբը օտալա կիրաթլէրինտէ, մէքուլմէ էօլմիւշ պուլունլար տըր: Ճէպիլտէն պիր մէքթուպ զարֆը չըգմըլ, վէ պուլունտա, «աշմայըն, եաղմ» եաղմըլ տըր: Զարֆըն իլինտէ, բարա բարա օլմուշ ֆրանսալընա պիր քեաղըն պուլունմըլ տըր: Միւստէրիճաթը անլալըմաթ իւզըլէ թանգըգաթ ինքա իտիլմէքտէ տիր:

—Օն տէօրթ եալընտա ճանիպ նամ չօնուք, իւսկիւտարտա բէտէրի Անէտ Համտի պէլլին խանէսինի եազմաթ իսթէմիշ, ֆազաթ պիր սէպալը մանիա իլլէ մուսալաֆաթ օլամեարաթ ֆիրաթ իթմիշ օլ-

տուղը հալտէ, ճիւսայէթլէ իթիսամ օլունտըղընտան, հազընտա Մաթէլէի ճիւսաթիլտէ մուհաթէմէ իտիլլէնէք տիր:

—Հոկտ. ին 20նէի սալը կիւնիւ Ալպօվանըն Րանիլք գարիլլէսինտէ Տալուտըն գուլիպէսինտէն հարիք գուհուր իտէրէք, մէքուլմէն գարընը, սէնսատէ վաղը համլէ թուլթուլմըլ, վէ եէնի տօղան չօնուղը իլլէ պիրիլքտէ եանմըլ տըր: Մէքըլար հարիքտէ 15 եալընտա Մուրատ, 13 եալընտա իսմայիլ վէ 6 եալընտա Նուրիէ նամ չօնուգլար տաթի եանմըլար տըր: Տալուտ, հէր նէ գատար 4 եալընտա փուլիւք գըզըլա գուրթուլմըլ իտէ տէ, պունլար տա իրթիսի կիւն վէֆաթ իթմիլլէր տիր:

ՕՍՄԱՆԼԻ ՊԱՆԳԱՍԸ

Կէլէն 1902 Յունվարընտա վաթէսի խիթամ պուլան 100տէ 5 ֆայիլլի Օսմանլը էօմիլք թանվիլաթընն 31 Ն. լը գուրօնըն պէտէլի թանիլ օլունմաթ իւզըլէ 1908 ալաֆ. Յունվար 13է գատար իպրազ օլունմաթըլ թազարտէ հիւքմիւշաաթ օլունմաթըլ թանվիլաթը մէքըրէրէ համլիլլէրինէ իլան օլունտըր:

* 1896 սէնէսի 100տէ 5 ֆայիլլի Օսմանլը թանվիլաթընն 1902 Յունվարտա վաթէսի խիթամ պուլան 11 Ն. լը գուրօնը, 1908 ալաֆ. Յունվար 13է գատար պէտէլի թանիլ օլունմաթ իւզըլէ իպրազ օլունմաթըլ թազարտէ հիւքմիւշաաթ օլունմաթըլ տըր:

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

	Ղշ. բր.
Թէվիլի իտիլմիշ էս. ում.	102 4
Րուլլի չըմէնտըքէրի ֆր.	161 75
Օսմ. Սիկիթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4 15
Տէրիս. Թրամպալ գուր.	9 20
» » թանիլ ֆր.	465
Րէթի	19 10
Տէրիսատէթ Րիթթըմ	428
Տէրգօղ	328
Անաուրը չըմէնտըքէրի գուր.	15 82
» » թանիլ	505

Ա.Գ.Գ.Լ.Ի.Ի. ՖԻԵԼԹԸ

Օսմ. լիրալը 100 ղշ. տան	Ղշ. բր.
Պէեալ մէմիլլէ ֆարգը	107 36
Մէթալիք	99 20
Բօլ	91 20
Ֆրանսըլ ալթուրը	87 14
Իսկիլլի լիրալը	110 2
Դըրմիք	50
Րուսպիլ քեաղըն	8 66

Սանիպը իմքիեալ վի մսուլը դազիբա ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Ի ՏԱՐԻ ԽԱՆԻ

Պէյոլլուցա, Թագսիմ ճաօսսիմէկ Ն. 66

Մարշէ մաղազալարընը մարգասը օլարաք պէնէրի ազալի եիւզ ֆրանսէ գըլմէթինտէ իքի սուարէ մէնտիլի վէ պիր միգատար տանթէլա պուլունմըլ, վէ սիլ, պուլուարըն, իւզըրինիլտէ նաւըլ օլուպ տա պուլունտուղըն իլլալ իտէմիլլիսինիլ:

— Ձիւնքի պուլուարըն ճէպիլմէ նաւըլ գօնուլմըլ օլտուղընը պիլմէնտըմ:

— Իլլէթ պուլու չայեանը գապուլ պիր իթիլալ տէլիլ տիր:

« Պունտան պաշաք էվլէլլէ կիւնէ, սիւղի, պիր թազըմ հալարի գըզլար վէ էրքէթլէ իլլէ պիրլէքտէ թուլթուլմըլ:

— Էվլէլլէ մօսիէօ:

— Իլլէթ օ թազըմ իլլէ պուլունմանըլ սիլլին նէ մալիլաթ օլտուղընը իլլալ սիլլին վէ տանթէլա իլլէ մէնտիլլէրին չալընմասը վազըմասը հազընտա քէնտիլլէրի սալիլլէ չըգարմատըղընը տանտ տօլարը սիլլի պուրաեա կէօնտէրիլլէր: Տիկէր թարաֆտան սըֆաթ վէ մահիլլէթինիլլէ իսպաթ իտէնէք էլտէ հիլ պիր էմարէ վէ տէլիլլինիլ տէ հօք տըր:

— Օ ազալմիլ չալըմաթըլըմըն պէտէլի օլան օն ֆրանսէ իլլէ պանա խիթապ

իտիլմիշ պիր մէքթուպը համիլ պուլունտան քիւլիւք պիր չանթամը զայալ իթտիմ. Պունտան պէրապիլ իլլէ իսթիլլէպըմ. տան, պիրլէքտէ իգամէթ իթտիլլէ պէօնիւք վալիլտէմին վէ պաղէն քիմսօ չալտըլըմ լօգանթանըն առէպէլլէրին վէրտիմ:

Տիրէքթօր, պիլլաթէ գըզա տիգաթլէ պազարաթ, վէ, միւթէնտիլ օլմասընա իաղմէն, քէնտիլլէրի պօզմա-եարաթ,

— Հալպու քի պու սէօլլէտիլլէրինիլլէ պէօնիւք մաղազալարտա խըրըլըլէք իթմէտիլլէրին իսպաթ իթմէլ, տէտի:

Մարի-Լուիլ Շարլէ, պու տէֆա իլլահարը հիտտէթ իտէրէք, վէ պաշաք պիր քիսվէթ քէսալ իլլէեթլէք,

— Խայր, պէն ալա պէօնիւք մաղազալարտան խըրըլըլէք իթմէտիլլէր տիր: Պանա, կէլէն կիւնէ, պիր գէմանտան պէրուպէնի կէօլլէթմէքտէ օլան հալարիլլէր հիւնու իթտիլլէր: Իւզըրինտէն պուլունտան տանթէլա իլլէ մէնտիլլէրին ճէպիլմէ նաւըլ գօնուղընը պիլմէմ: Անլէրի քիմ ճէպիլմէ գօնուղընը արամաթ լազըմ տըր, լաքին եէմին իտէրիմ քի, պէն պիսու-

չուլ: Պէնտէն զայրի քիմսէսի պուլունտան պէօնիւք վալիլտէմին իւզըրինէ եէմին իտէրիմ քի, պէնմի պիր կէօնա գապարաթիմ եօք տըր, տէտի:

Տիրէքթօր, էլան միլպուրէյէ տիգաթլէ պազմազտա իտի: Մէրգուլ, հէր կիւն կէօլլէրինէն էսնիլտէ գանիլլէր պիր պիլլինտէն ֆարգըլ, լաքին էսանէն եէկտիլլէրինէ միւլապիլ թալիլլէր կէօրմէքտէ, վէ պիր թազըմ կէնճ գըզ վէ գատընլարըն աղղընտան էօլլէ հալանլար, չօք տէֆա էն զիեաթ պօզուլ ալիւաթ սահիլի օլանլարտան էօլլէ հազընթէլլէր եաթիս գանիլի հազընթէլլէր իլլէթմէքտէ իտիլ քի, պու տէֆա տաթի պու կէնճ գըզը տիլլէտիլլէրինէ, չիւպէսիլլէ ինսան մաղաղըլա, քէնտիլ քէնտիլլէ չու սիւալի իրատ իլլէմէքտէ իտի:

— Անապա պիր պէտպալթըլըլա եաթօտ պիր իսթաեա գուրպան օլմուշ օլան պիր պիլլաթէնին գարընընտա իր պուլունտուհօրում, եօզա եանլըլ եօրմուլմ:

Տիրէքթօր, պիր սանիլլէ սիւքիլմէն սօնրա:

— Գըլըմ, սիլլէ ինսանսամ պիլլէ, պէն

սիլլին սալը վէրիլլէրինէ էմը իտէմէմ: Սիլլ պուրաեա հապիսանէ իտաթէսի թա-րաֆընտան կէօնտէրիլլէրինիլլէ տիր, վէ սիլլտէ պիր էլանա կէօրիլլէր օլտուղընտան, հազընթէլլէ հալլան անլալըլմասը իլլին հազընթէլլէր թանգըլաթ ինքա իտիլլէնէք տիր: Պու թանգըլաթն նէթիւ-նէսինտէ, եա մէնը մուհաթէմէյէ գարար վէրիլլէնէք, եաթօտ միւթթէնէմ օլտուղը-նըլ անլալըլտըղընտա, հէնուլ պիլլին իւլտէ պալիլ օլմաղըլընը իլլին, սիլլի պիր իսլահիսանէյէ կէօնտէրէնէք տիրլէր: Աման հաթիլլէր սիլլի աղըլալ, Պէրանմէ գանուլըն աղըլաթըն հազընթէլլէր իւլա կէօրիլլէրինէ, օնա պիր չէյ տէնիլլէմէլ, տէտի:

Մարի-Լուիլ քիլլէ էլլին կէօքսիլլէն գօեարաթ,

— Միւլմէլլէ տէլիլ տիր, միւլմէլլէ տէ-լիլ տիր քի, պէն պուրաեա գալալըմ, տէ-լիլ պէեան իլլէտի:

— Սիլլ, քեալլիլլէ հարէքէթ իտէրիլլէ-նիլ, սիլլէ հիւսնի մուսմէյէ կէօնթէ-րիլլէր:

(Տիւլլիլ)